

ZA POČETAK ILI UZ PRVI BROJ

Da znamo više o sebi bili bismo, nesumnjivo, u povoljnijoj poziciji. Možda se izvjestan procenat našeg nepoznavanja sopstvenog identiteta može otpisati na nesretan sticaj istorijskih okolnosti, ali nema sumnje da dio krivice leži i u nama samima. Kako konstatova gospodin Rusmir Mahmutćehajić, u redu smo najtragičnijih naroda Evrope. To što smo u takvoj poziciji u značajnoj mjeri treba zahvaliti odsustvu svijesti o sopstvenoj tragediji.

Potvrdu naše (ne)svjesnosti nalazimo na gotovo svim kulturno-istorijskim čvorišnim tačkama. Na prste možemo izbrojati naše stvaraoce koji imaju sređena sabrana djela. Kada uporedimo broj zapisanih narodnih pjesama sa brojem pjesama koje su u narodu pjevane, nalazimo katastrofalno stanje. Ponekad se učini da nije bilo stranaca da bismo ostali bez saznanja o pravim biserima našeg usmenog stvaralaštva. Od italijanskog avanturiste i putopisca Alberta Fortisa preko austro-ugarskog "administrativca" Koste Hermana, sve do Milmana Perija koji je pronašao Avdu Međedovića i na taj način sačuvao od izvjesnog potpunog propadanja nesvakidašnju epsku pjesmu (a po mnogima bošnjački ep) "Ženidba Smajlagić Mehe.

Narod kojeg drugi štite i čuvaju od zaborava ne može se nadati dobroj budućnosti.

Druga nam opasnost prijeti od stalnog kretanja iz početka. Od stvaranja nove istorije i radikalno novog sistema vrijednosti. Od uvjerenja da sve što je stvarano prije nas nije bilo dobro i da to treba što prije odbaciti.

U pukotinama naznačenim u nekoliko pret hodnih, pomalo ambicioznih rečenica prostor traži ovaj časopis. Ograničavajući svoj djelokrug na kulturnu istoriju Gračanice, nikako ne znači da se odrekao globalnih razmišljanja. Isto tako, svoje rasvjetljavanje ovdje neće imati samo događaji i pojave koji su pod debelim vremen-skim naslagama. Naprotiv, nastojaćemo zabilježiti sve one vrijednosti čiji smo savremenici i svjedoci a dešavaju se na području opštine Gračanica.

Podaci prikupljeni u ovom časopisu, nadamo se, bit će dobra osnova za sve one koje naučna istraživanja ili puka radoznalost navedu na uranjanje u kulturnu istoriju ove bosanske čaršije. Takođe, vjerujemo da će tekstovi zabilježeni u tekama pasioniranih čuvara našeg kulturnog blaga konačno dobiti svoju pravu prezentaciju na stranicama "Gračaničkog glasnika". S tim uvjerenjima otpočinjemo jedan fin, ljudski, ali neizvjestan put.

M.H.